BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.862/939

Nr. 303 Duminică 3 Noembrie 1940
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

EXAMENUL ROMÂNIZĂRII

Instrăinarea vieții noastre economice depășise de mult limitele celei mai largi toleranțe, pentruca reacțiunea să mai fi putut întârzia. De aceea toată suflarea românească este îndreptățită să se bucure azi, constatând că problema românizării a ieșit, în sfârșit, din faza eternelor enunțări programatice și acelei frazeologii de circumstanță, cu care ne-au aromit în anii din urmă atâția prestidigitatori ai cauzelor frumoase.

Deslegarea practică însă a acestei gingașe probleme apare din cele mai spinoase. Ea cere timp, oameni pregătiți, mijloace mari — tehnice și financiare — și mai ales tact și metodă. Nu e ușor să desfaci într'o zi ceeace s'a făcut în zeci de ani, dacă vrem ca opera la care ne-am înhămat să fie operă sănătoasă, organică, operă de trăinicie.

Pentru moment nu cunoaștem cu preciziune care sunt punctele de reper ale guvernului legionar în realizarea programului de românizare a întreprinderilor; care este fundamentul juridic pe care înțelege să sprijine această mare reformă; care este technica traducerii ei în fapt și în acelaș timp soluția ei financiară?

Primul pas făcut a fost înființarea comisarilor de românizare pe lângă întreprinderile cu capital, conducere și personal neromânești. Dar rolul acestora, după clarificările produse în conferința de acum trei zile dela Academia de comerț din București, este limitat mai mult la acela de supraveghetori în sensul de a împiedeca instrăinarea bunurilor și acțiunilor și de a înlesni procesul de primenire a personalului cu elemente românești, indicând guvernului locurile vacante și personalul străin, care poate fi înlocuit.

Limitând atribuțiunile comisarilor guvernului la funcțiunile indicate mai sus, exponentul guvernului, d. prof. G. Leon a ținut în acelaș timp să atragă atenția comisarilor prezenți, că misiunea lor nu este aceea de a se substitui conducătorilor firești ai întreprinderilor, luând inițiative în procesul de producție, inițiativa trebuind „să rămână și mai departe acelora cari au investit capitaluri și și-au asumat riscurile și răspunderea conducerii".

Atât d. ministru Leon, cât și exponentul comisarilor prezenți, au fost de acord că instituția comisarilor de românizare trebue privită ca un factor de protejare și de întărire a economiei naționale și, ca atare, datoria lor este de-a asigura, cu orice preț, bunul mers al întreprinderilor, subordonând acestui țel toate măsurile pe care le vor lua.

Aceste preciziuni, însoțite de justificările oficiale ce li s'au dat în conferința dela Academia de comerț, sunt binevenite, ca să restabilească o normă de conduită clară și sănătoasă, în ce privește exercitarea mandatului comisarilor pe lângă întreprinderi, care asigurând bunul mers al acestora să răspundă în acelaș timp și intereselor bine chibzuite ale economiei naționale. De multe ori, în practică, simpla înlocuire a unui funcționar într'un post de specialitate cu alt funcționar chiar de aceeași specialitate, poate fi de natură să pericliteze bunul mers al întreprinderii, de îndată ce înlocuitorul e lipsit de experiență, de perfecta adaptare a celui înlocuit în rosturile cele mai gingașe ale acelei întreprinderi, adaptare pe care numai practica și o intuiție excepțională o pot chezăși.

Mișcarea legionară, cum prea bine s'a spus, e chemată să dea un greu examen. El trebue trecut cu seriozitate, cu pregătire acumulată, cu cântărirea tuturor greutăților și tuturor primejdiilor. De aci și necesitatea de a se lua toate măsurile de siguranță.

OPERAȚIUNILE MILITARE DIN GRECIA

TRUPELE ITALIENE AU ATINS IN EPIR FLUVIUL KALAMAS.— SITUAȚIA STRATEGICĂ A GRECIEI IN MĂRILE ORIENTALE

de R. SEIȘANU

In cursul zilei de 31 Octombrie a. c. grupul de trupe italiene, care operează în sectorul Epirului de nord a atins în câteva puncte micul fluviu Kalamas ce se varsă în marea Ionică și care curge la o distanță de 15—25 km. de frontiera albano-greacă. Primul obiectiv ce urmează să-l atingă acest grup este orașul Ianina, situat la sud de fluviul Kalamas.

Alt grup italian atacă în direcția Metova, care este o poziție strategică de primul ordin și caută să pună stăpânire pe înălțimile vecine — Jugul, Gean Catara și Gean Tener, care domină defileurile ce asigură comunicațiile spre Epir, Tesalia și Macedonia occidentală.

Orașul Metoza — al doilea obiectiv italian din regiunea Epirului — este așezat la N-E de Ianina, între munți, ale căror vârfuri ating înălțimi de 1800—2000 m. Aviația italiană, care operează în acest sector, a bombardat atât defileul spre Metova, cât și nodurile de comunicații și pozițiile trupelor grecești din valea Kalamas.

Mai la sud, aviația italiană a atacat iarăși portul Patras și baza dela Lepante din golful cu același nume. In celelate sectoare operațiile sunt în curs.

Vremea este nefavorabilă pe acest teatru de operațiuni.

Comunicatul marelui cartier general italian spune, că cu toate condițiile rele atmosferice și dificultățile create de inamic în retragere „nu încetinează mișcările trupelor noastre".

In actualul război italo-grec prezintă interes, nu numai operațiunile trupelor de uscat și cele aeriene; dar și noua situație ce s'a creat în Mediterana orientală cu anexele sale, mările Egee și Ionică, prin intrarea în acțiune a Italiei împotriva Greciei. Se știe că Italia a cerut Greciei să-i cedeze pe toată durata războiului câteva baze navale și aeriene, — cerere impusă de siguranța sa în Mediterana orientală și motivată de teama că Marea Britanie, în înțelegere cu Grecia, va folosi bazele și porturile grecești împotriva sa. „Messagero" din Roma scrie că „Grecia ajunsese o sucursală a Angliei în Mediterana și cele mai importante baze navale ale sale erau la dispoziția marinei engleze", în schimbul garanțiilor date de guvernul britanic celui atenian.

Din aceste expuneri și motivări ale presei italiene și germane, reese importanța ce o prezintă poziția strategică a Greciei în Mediterana orientală și în mările sale anexe; precum și valoarea folosinței coastelor sale, a golfurilor sale, a porturilor și a bazelor sale navale și aeriene, în scop de război maritim.

In adevăr, actualul război italo-grec, prin cauzele ce l-au provocat — refuzul Greciei de a renunța la garanția Marei Britanii și de a pune la dispoziția Italiei pentru toată durata războiului, a câtorva din bazele sale navale și aeriene — este în strânsă legătură cu situația din Mediterana orientală unde se ciocnesc interesele Italiei — ca putere esențială mediteranee — cu cele ale Marei Britanii, care vrea să-și mențină pozițiile câștigate în trecut în acest sector maritim.

Grecia prin forma sa peninsulară înaintată în bazinul oriental al Mediteranei și prin numeroasele insule ce sunt în posesiunea sa, atât în marea Ionică și marea Egee, cât și în Mediterana — insulele ioniene, Cicladele, Sporadele și Creta —, cât și prin interesele sale economice dependente de căile maritime, este un stat mediteraneean, iar prin teritoriul său continental, un stat balcanic. Această dublă caracteristică geografică a Greciei, care a influențat și asupra politicei sale din ultimul timp, trebue s'o luăm în seamă în chestiunile ce sunt în legătură, nu numai cu originea războiului actual, dar și cu scopurile sale.

Dacă, până acum operațiile militare preliminarii din zona frontierei albano-greacă reținatenția, poziția strategică a Greciei din punctul de vedere maritim și însemnătatea ce o prezintă posesiunea și folosirea bazelor sale navale va impune și operațiuni navale combinate cu cele ale forțelor de uscat și aeriene.

IN OLANDA

După raidurile avioanelor engleze deasupra Olandei

IMPORTANTE HOTĂRÂRI

LUATE DE CONSILIUL DE MINIȘTRI, IN ȘEDINȚA DE JOI

REORGANIZAREA MINISTERELOR. — SPORIREA CAPACITĂȚII FABRICILOR DE CONSERVARE A PEȘTELUI. — ORGANIZAREA DE CANTINE PENTRU FUNCȚIONARI

Joi 31 Octombrie a. c., s'a ținut sub președinția d-lui General Antonescu, un consiliu al miniștrilor departamentelor economice.

Au luat parte d-nii: **Gh. N Leon**, ministrul economiei naționale; **Gh. Cretzeanu**, ministrul finanțelor; **N. Dragomir**, ministrul coordonării și statului major economic; **P. Nemoianu**, subsecretar de stat la ministerul agriculturii pentru agricultură și zootehnie și **Constantin Papanace**, subsecretar de stat la ministerul finanțelor.

S'a hotărît:

1) Să se continue construcțiile și lucrările începute pentru a nu irosi munca și banii cheltuiți.

2) Să se simplifice și să se standardizeze formularele și registrele administrative.

Procurarea lor să se facă direct dela fabrici, printr'o centrală de furnituri.

3) Odată cu reorganizarea ministerelor, care va duce la suprimarea unora din birouri și la reducerea funcționarilor, în fiecare serviciu, să se simplifice și formele biurocratice care au creiat o biurocrație parazitară.

4) Să se mărească urgent numărul vagoanelor frigorifere pentru transportarea peștelui și a vagoanelor izotermice pentru transportul cărnei la export.

5) Să se transforme capacitatea actuală a fabricilor de conservare a peștelui. Măsurile dela punctele 4 și 5 au fost luate pentru a pune capăt crimei de a arunca anual cantități enorme de pește, pentrucă nu putea fi răspândit și dat în consumație la timp, iar pe de altă parte, pentru a reduce fluctuațiunile de astăzi ale prețului peștelui.

6) S'a luat act că s'a împărțit pe credit agricultorilor 3100 vagoane grâu de sămânță și s'a dispus a se mai distribui încă 1.000 vagoane pentru a satisface toate nevoile.

7) S'au luat dispoziții să înceapă în cel mai scurt timp construcția comunicațiilor reclamate de apărarea națională și de interesele economice.

8) S'au dat instrucțiuni ca ministerele și administrațiile publice din orașe să organizeze cantine unde funcționarii să poată avea o masă bună pentru un preț redus.

9) Cantinele vor trebui să înceapă să funcționeze dela 1 Decembrie; când orarul de lucru va fi dela 9 la 17 și jumătate cu întrerupere de o oră la amiază. In modul acesta se va economisi lumina, se va asigura activitate mai intensă, se va da putința funcționarilor să facă numai două drumuri pe zi între casă și serviciu și în acelaș timp să profite mai bine de timpul lor liber.

LA BERLIN SE CREDE IN LOCALIZAREA CONFLICTULUI ITALO-GREC

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 31. — **Cercurile competente germane resping cu toată energia afirmațiile că Axa sau Germania singură ar fi trimes un ultimat Turciei.**

In cercurile autorisate germane însă se manifestă în mod ostentativ, o deosebită încredere în localizarea conflictului.

In ceeace privește Bulgaria, s'au făcut unele combinații că acest stat, fiind legat de Axă, va fi folosit ca atare. Cercurile autorizate resping aceste combinații și subliniază că Regele Boris a declarat în discursul său — discurs care a servit ca bază combinațiilor de mai sus — că Bulgaria se va menține neutră.

La Berlin se crede că hotărârea Turciei de a intra în război va depinde de atitudinea Bulgariei și nu de tratatul de alianță greco-turc. Din această cauză, conducerea politicii externe germane nu ia în considerație posibilitatea schimbării atitudini Turciei.

In atitudinea Germaniei față de războiul greco-italian s'a produs o clarificare în sensul că acum se declară categoric că speranțele exprimate Marți despre o probabilă înțelegere a situației de către guvernul din Atena nu s'au adeverit.

Totuș, în cercurile bine informate germane există părerea — exprimată și acum câteva săptămâni — că în Grecia s'ar putea produce unele evenimente de ordin intern cu un efect mult mai vertiginos decât acțiunea militară a Italiei.

La urmă, trebue adăugat că Germania n'a luat nici o decizie în ceeace privește atitudinea ei față de Grecia, cu toate că legăturile diplomatice dintre Roma și Atena au fost rupte. După toate probabilitățile cetățenii greci cari se află în Germania vor fi tratați la fel cum au fost tratați în Italia norvegieni când Germania a început acțiunea militară împotriva Norvegiei.

MERSUL TRATATIVELOR FRANCO-GERMANE

BERLIN, 31. — Comentariile oficiale asupra problemei franco-germane au fost interpretate în sensul că marea acțiune diplomatică a Germaniei este o manifestație politică însemnată, cu scopul ca interveționismul american să fie influențat — acum înaintea alegerilor prezidențiale din Statele-Unite — în politica lui prin „cucerirea morală" a Franței de către Germania.

In urma acestor comentarii, s'a crezut că foarte curând se va publica înțelegerea realizată între Franța și Reich, în sensul stabilirii păcii și a colaborării în noua Europă, sub conducerea Germaniei. In cercurile competente se subliniază însă, că nu s'a ajuns încă la această stare decât la stabilirea, în principiu, a bazei de colaborare și că mai sunt de rezolvat încă, numeroase probleme.

In același sens sunt interpretate și recentele declarații ale mareșalului Pétain, declarații publicate în rezumat de presa germană.

La Berlin, declarațiile mareșalului Pétain sunt primite cu simpatie și considerate ca prima măsură prin care șeful statului francez vrea să-și pregătească poporul în vederea politicii totalitare adoptate. Se adaogă însă, că unele probleme de cari a vorbit mareșalul Pétain, ca spre exemplu, facilități în regimul de plăți cu Germania, ameliorarea liniei de demarcație, problema prizonierilor, etc., sunt chestiuni cari se află încă în stadiul tratativelor.

LA MEZAT

Demult, nu de ieri, de câte ori opreliștea cenzurii ne îngăduia, atrăgeam atenția celor mari asupra sistemului intolerabil practicat de funcționarii superiori ai unor departamente, municipii ori instituții publice, de a-și împărți între ei avutul colectivității cași cum ar fi vorba de o moștenire ce le-a picat din cer.

S'a făcut mai demult puțină gălăgie, când justiția a înfierat, fără să poată condamna, pe un fost înalt demnitar care se împroprietărise în vreo 10-15 orașe și stațiuni climatice, s'a făcut o sumară anchetă la ministerul agriculturii și domeniilor, dar pecinginea era atât de întinsă și complicitățile atât de numeroase, încât mușamaua s'a întins cu discreție peste putreziciunea „împroprietăririlor" urbane.

Sistemul a continuat cu mai multă îndrăsneală în ultimul timp, dar dacă faptele n'au ieșit la iveală se datorește „foarfecelor" cari tăiau din coloanele ziarelor tot ce stăpânitorii vremelnici nu lăsau să afle mulțimea.

Nu s'a putut scrie că un vast imobil din strada Toamnei, lăsat prin testament Casei școalelor, de un om grijuliu de învățătura celor săraci, a fost împărțit, între ei, de o mână de funcționari superiori; nu s'a putut scrie că în Capitală primari de sectoare și consilieri comunali în funcțiune, s'au auto-împroprietărit fără drept, fără lege, plătind prețuri derizorii pe locuri cari valorau milioane de lei.

Comisia de verificare a împroprietăririlor făcute în Capitală între 1930--40, constată abuzuri multiple și insistă în deosebi asupra celor din 1939, înregistrând faptul că mulți din împroprietăriți căutau să obțină câștiguri ușoare prin vânzarea loturilor, diferențele fiind enorme între suma pe care o dădeau primăriei și aceia pe care o obțineau dela cumpărător.

Primăria Capitalei a schimbat destinația unor terenuri expropriate pentru cauză de utilitate publică, le-a parcelat și le-a dat pentru satisfacerea „unor anumite cereri".

Comisia de anchetă a propus anularea pe căi legale a tuturor împroprietăririlor, făcute în disprețul legilor, iar primarul Capitalei, d. prof. Vântu, a dat dispoziții Contenciosului să facă formele legale.

Reintrarea în patrimoniul public a avuției scoasă la mezat de unii vitregi „părinți" ai Capitalei, e o chestiune de dreptate socială și de însănătoșire a moravurilor.

(Continuare in pag. 2-a)

INTENSA ACTIVITATE POLITICĂ A AXEI

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Roma, 31. — **Răspunsul de eri, în cercurile autorizate berlineze, la o întrebare făcută de ziariștii străini, asupra rezultatelor ajunse în urma întrevederii Hitler-Petain, precum și în urma întâlnirii dela Florența, răspuns care este publicat astăzi de presa română, a fost înregistrat și în cercurile politice de aci.**

Acest răspuns este considerat drept o clară punere la punct a știrilor despre rezultatele așa numitelor întâlniri, cum și o desmințire a svonurilor fanteziste, cari au circulat în străinătate pe această temă.

Cine pune în circulație astfel de știri — se spune în cercurile politice de aci, — înseamnă că nu-și dă bine seama de cele ce se petrec azi în Europa; înseamnă că nu știe că este în curs de desfășurare cea mai mare revoluție a istoriei moderne; că azi se dă o luptă care numai ușoară nu este, că sunt două țări, cari și-au luat misiunea de a da continentului nostru o ordine nouă, profund deosebită de cea a lumii actuale, și care e în curs de lichidare.

Ținând seamă de cele de mai sus, nu e deloc greu de a înțelege că fiecare nouă întâlnire italo-germană înseamnă o nouă etapă dealungul acestui drum.

Aceste întâlniri, pe viitor, vor fi din ce în mai dese.

De axact aceeaș părere sunt și cercurile berlineze — cum informează în seara aceasta pe „Lavora Fascista", corespondentul său din Berlin, — cercuri cari insistă asupra vastității programului pe care urmează să-l înfrunte țările Axei.

Ziarul sus amintit spune, textual, în această privință: „In situația de azi n'a existat până acum decât o primă deliberare inițială, mai ales cu Franța, cu care, deocamdată, n'a fost discutată nici o chestiune de amănunt, cum ar fi de exemplu eliberarea prizonierilor și suprimarea așa numitului „zid chinezesc" din cele două zone: ocupată și neocupată".

(Continuare in pag. 2-a)

COMUNICATUL D-LUI HORIA SIMA

In calea guvernării de astăzi stau dificultăți, greutăți și probleme, pe care nu le-au cunoscut cei din vremurile liniștite și patriarhale.

La adânca frământare pe care toate statele o resimt, se adaogă problema refugiaților, scăderea veniturilor statului, pierderea avuțiilor și recoltelor rămase în regiunile răpite, slaba recoltă a acestui an, scumpirea excesivă a traiului, încetinirea producției din cauza lipsei materiilor prime și a altor cauze, preocupările izvorite din temerile războiului ce-și trimite până la noi ecourile suferințelor fără număr...

Poporul român n'a trăit ușor pe aceste meleaguri bătute de vânturile tuturor adversităților, dar vitalitatea lui, credința lui neclintită în dreptate au înfruntat vitregiile și neamul și-a continuat în secole existența, datorită mai ales disciplinei lui, ascultării față de conducători și față de pravilă, strâns unit și solidar în acțiune.

Fără disciplină, fără ordine, cele mai bune intenționi nu dau roade și semănătorii de panică își pot face în voe jocul lor dăunător.

Guvernarea de azi, care are ca bază mișcarea legionară, a întreprins, între altele, o acțiune pentru ajutorarea refugiaților și a populației sărace. S'au făcut cantine, sunt îngrijiți copiii sărmani, se dau haine și lemne celor în lipsă, grație sprijinului neprecupețit pe care publicul îl dă generoasei inițiative a „Ajutorului legionar".

Dar acest nucleu de frățească și omenească ajutorare anunță prin ziare că „este informat că indivizi îmbrăcați în cămăși verzi cutreeră periferiile Capitalei solicitând presant daruri în natură sau sume de bani pentru opera de ajutorare a nevoiașilor.

„Ajutorul legionar" aduce la cunoștința generală că asemenea indivizi nu sunt legionari și ei trebue deferiți pe loc poliției legionare de către cei solicitați.

Adevăratele echipe legionare aduc numai la cunoștința celor vizitați la domiciliu scopul ajutorului legionar, lăsând cu totul pe seama dărniciei și bunăvoinței ace-

(Continuare in pag. 2-a)

UNDEVA IN APUS...

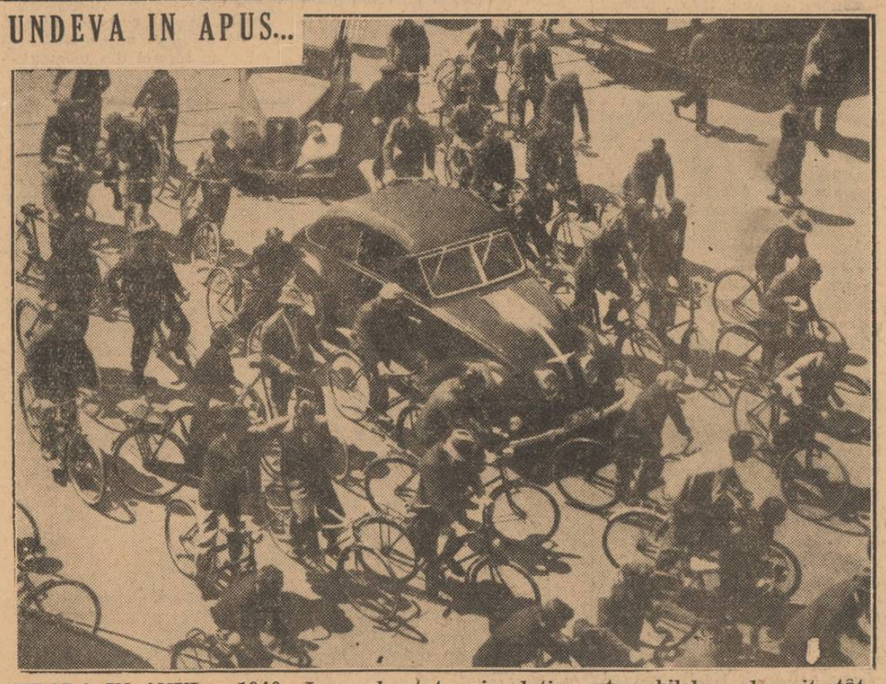

STRADA IN ANUL..., 1940. In unele state, circulația automobilelor a devenit atât de rară, încât s'ar putea crede că, ultima invenție al secolului ar fi „bicicleta", iar automobilul ceva învechit

IN CORPUL ZIARULUI:

TEXTUL DECRETULUI LEGE CU

REPRIMAREA SABOTAJULUI

SABOTAJUL ESTE O CRIMĂ ȘI SE PEDEPSEȘTE CU MUNCA SILNICĂ

OFENSIVA CONTRA SPECULEI

Următor hotărîrii d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri, începând de astăzi controlul prețurilor și acțiunea împotriva speculei au fost trecute dela Ministerul Economiei Naționale la Ministerul Coordonării și al Statului Major Economic.

Astăzi chiar Ministerul Coordonării a transmis tuturor prefecturilor și primăriilor prețurile maximale generale pentru articolele alimentare de primă necesitate: unt, brânză, ouă, caș-caval, făină, lapte, păsări, sare, cartofi, săpun, etc.

In cadrul acestor prețuri maximale generale, primarii din toată țara vor fixa în termen de trei zile, pentru fiecare localitate, prețuri maximale locale. In două-trei zile va urma fixarea prețurilor și la alte articole de mare necesitate.

In principiu se realizează o sensibilă scădere a prețurilor cărora specula le dăduse o nepermisă amploare.

Fixarea și menținerea acestor prețuri va însemna înfrângerea speculei.

Menținerea lor va rezulta mai întâi din faptul că au fost stabilite pe baze reale, plecând dela retribuirea convenabilă a producătorului și comerciantului.

Dar această menținere va rezulta și dintr'o nouă și strașnică politică de reprimarea speculei.

Prin legea întocmit de Ministerul Justiției, vinderea la prețuri mai mari și ascunderea de alimente și mărfuri de către comercianți vor fi considerate crimă de sabotaj comercial și se vor pedepsi cu internarea într'un lagăr de muncă pe timp de 1 lună până la un an.

Controlul a fost trecut Parchetelor, organelor oficiale de poliție și delegaților speciali ai Ministerului Coordonării.

Pedepsele vor fi aplicate de Justiție după o procedură accelerată. Va urma fără îndoială o surprinzătoare eșire la iveală a stocurilor și o intrare în legalitate a tuturor factorilor economici.